

ПОЛИТИКА

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИЕНТСКИ НАРЕЖДАНЯ ЗА СДЕЛКИ С ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Изготвена на основание на чл.30, ал.2 и чл. 36 и сл. от Закона за пазарите на финансови инструменти и чл.3, ал.3, т.2 и чл.12 от Наредба № 38 на КФН за изискванията към дейността на инвестиционните посредници

Приета с решение на Управителния съвет на УниКредит Булбанк АД, Протокол № 30 от 24.10.2007 г., изменена и допълнена на 27.01.2010г., допълнена на 17.12.2010г., допълнена на 17.09.2014г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ	3
1.1 Въведение. Обхват на политиката за изпълнение на клиентски нареждания	3
1.2 Отношения с клиентите. Грижа за интересите на клиентите	3
1.2.1 Фактори при оценка на изпълнение на поръчка в най-добър интерес на клиента	4
1.2.1.1 Цена	4
1.2.1.2 Разходи	4
1.2.1.2.1 Директно изпълнение на поръчки на фондова борса (регулиран пазар)	4
1.2.1.2.2 Индиректно изпълнение чрез посредник	5
1.2.1.2.3 Специфични особености на трансакции с фиксирана цена с Банката	5
1.2.1.3 Други аспекти свързани с изпълнението на клиентски поръчки	5
1.2.1.3.1 Скорост на изпълнение	5
1.2.1.3.2 Вероятност на изпълнение и сетълмент	5
1.2.1.3.3 Вид и обем на поръчката	5
1.2.2 Критерии за определяне на относителна значимост на факторите за изпълнение на клиентска поръчка	5
1.2.2.1 Класификация на клиентите. Определяне на рисков профил на клиента и извършване на оценка за подходяща услуга	5
1.2.2.2 Класове на финансовите инструменти	7
1.2.2.3 Място на изпълнение на клиентски нареждания	7
1.3 Часове за търговия	8
1.4 Разпределение на акциите	8
2. ВИДОВЕ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИЕНТСКИ НАРЕЖДАНИЯ С ПРЕДМЕТ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ	8
Банката сключва сделки за своя или чужда сметка и по указаните начини със следните класове финансови инструменти:	8
2.1 акции и други ценни книжа, еквивалентни на акциите, както и депозитарни разписки за акции	8
2.2 Чуждестранни акции и други ценни книжа	9
2.3 Регистрирани права	9
2.4 Облигации и сходни ценни книжа	9
2.4.1 Облигации, емитирани на местен пазар	9
2.4.2 Облигации в чужди валути, емитирани в чужбина	10
2.5 Инвестиционни ценни книжа	10
2.6 Сертификати за участие	10
2.7 Варанти	10
2.8 Сертификати	10
2.9 Деривативи	11
2.9.1 Деривати, търгувани на борсата	11
2.9.2. Деривати, нетъргувани на регулиран пазар	11
3. ОБЕДИНЯВАНЕ НА КЛИЕНТСКИ НАРЕЖДАНИЯ	11
4. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ КЛАУЗИ	12
5. РЕЧНИК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТЕРМИНИ	12
5.1 Централен съконтрагент	12
5.2 Сертификат	12
5.3 Клиъринг. Сетълмент	12
5.4 Деривативни договори	13
5.5 Фондове търгувани на борса	13
5.6 Систематични участници	13
5.7 Маркет-мейкъри	13
5.8 Места за изпълнение	13
5.9 Финансови фючърси	13
5.10 Инвестиционен посредник	13
5.11 Ценни книжа с фиксирана лихва	13
5.12 Форуръди и фючърси	13
5.13 Фондове	13
5.14 Публично предлагане. Първично публично предлагане	14
5.15 Дружества със специална инвестиционна цел	14
5.16 Опции	14
5.17 Акции	14
5.18 Индекси на акции	14
5.19 Права за записване	14
5.20 Суапове	14
5.22 Варанти	15
5.23. Инвестиционна консултация	15
5.24 Управление на портфейли	15
5.25 Договори за разлики	15

1. ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

1.1 ВЪВЕДЕНИЕ. ОБХВАТ НА ПОЛИТИКАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИЕНТСКИ НАРЕЖДЕНИЯ

Настоящата Политика за изпълнение на клиентски нареждания за сделки с финансови инструменти (наричана на кратко „Политиката“) е изготвена в съответствие с изискванията на Закона за пазарите на финансови инструменти /ЗПФИ/ и Наредба № 38 от 25 юли 2007г. за извикванията към дейността на инвестиционните посредници /Наредба № 38/.

Политиката за изпълнение се прилага за всички поръчки, които клиентите подават към Банката за покупка, продажба или замяна на ценни книжа, или на други финансови инструменти по смисъла на чл.3 от ЗПФИ.

Сделките с финансови инструменти се извършват съгласно правилата и изискванията, приложими на съответното място на изпълнението им и приложимото за това място и тези финансови инструменти законодателство.

1.2 ОТНОШЕНИЯ С КЛИЕНТИТЕ. ГРИЖА ЗА ИНТЕРЕСИТЕ НА КЛИЕНТИТЕ

Отношенията между УниКредит Булбанк („Банката“), действаща като инвестиционен посредник и нейните клиенти се изграждат на основата на взаимно доверие, конфиденциалност на информацията и двустранна финансова изгода при спазване на нормативните регулатори, установени в ЗПФИ и подзаконовите актове за неговото приложение.

При изпълнение на клиентско нареждане УниКредит Булбанк, действаща като инвестиционен посредник, спазва ограниченията, забраните, изисквания и условията на приложимото законодателство, Общите си условия, приложими към договорите с клиенти като инвестиционен посредник и конкретния договор, включително като прилага мерки за изпълнение на клиентски нареждания в обективно възможните най-добри условия за клиентите си.

Оценката за най-добро изпълнение на клиентските поръчки не се обвързва единствено с определянето на най-добра цената за клиента, но и с всички други посочени по-долу фактори. Ако за дадена сделка с финансови инструменти се установи, че не е сключена на най-добрата възможна цена, предлагана на пазара към момента на сключването ѝ, това не означава нарушаване на изискването за най-добро изпълнение на клиентско нареждане.

При оценка от стана на Банката на изпълнението на клиентско нареждане при най-добри условия за Клиента се взимат под внимание комплексното въздействие на следните фактори:

- Цена на финансовите инструменти
- Разходи, свързани с изпълнението на поръчката
- Вероятност за изпълнение и процесирание на поръчката
- Обем на поръчката
- Вид на поръчката
- Други фактори от значение за изпълнението на поръчката

Относителна значимост на посочените фактори се определя от Банката индивидуално за всяка отделна поръчка на база на следните критерии:

- категорията на клиента и определения му рисков профил;
- вида на нареждането на клиента;
- характеристиките на финансовите инструменти, предмет на нареждането;
- характеристиките на местата на изпълнение, към които нареждането може да бъде насочено за изпълнение.

Банката изпълнява клиентските поръчки, като взима под внимание конкретните им параметри, посочени от клиента в нареждането му. Банката винаги изпълнява клиентско нареждане при стриктно спазване на конкретните инструкции от страна на Клиента, съдържащи се в поръчката или дадени по друг начин. В някои случаи, параметрите на индивидуална поръчка могат да не позволят на Банката да приложи настоящата Политика и да сключи сделка, която не отговаря на критериите ѝ за постигане на най-добро изпълнение на поръчка за сделка с финансови инструменти. Всички специални инструкции на Клиента derogират правилата на тази Политика, за което Клиентът се счита за уведомен с подписване на договор с Банката и приемане на настоящата Политика. При изпълнение на поръчка съобразно изричните инструкции на клиента, страните приемат и безусловно се съгласяват, че Банката е изпълнила своето задължение за постигане на най-добър резултат. Банката не носи отговорност, ако точно и добросъвестно е изпълнила клиентско нареждане, следвайки установените в него параметри на сделката. Рискът и последиците от изпълнението на такива нареждания остават изцяло за сметка, на риск и отговорност на Клиента.

При избор на пазар за изпълнение от трети държави, с изричните си инструкции за пазар, клиентът потвърждава, че е запознат с конкретната специфика на пазара, както и за специфичните условия на съхранение, сетълмент, регистрация и упражняване на права върху финансовите инструменти, различни от тези регламентирани в ЕС, ако има такива. При изричните инструкции на клиента се приема, че клиентът е уведомен и респ. запознат с факта че правата му, свързани с финансовите инструменти или паричните средства, могат да се различават поради приложимостта на правото на трета държава, което включва и условията, при които може да възникнат следните събития:

- наличието на право на обезпечение или право на задържане върху клиентските пари или финансови инструменти за инвестиционния посредник;
- наличието на право на прихващане върху клиентските пари или финансови инструменти за инвестиционния посредник може да възникне такова право;
- съществуването и условията, при които инвестиционният посредник има или може да има право на прихващане по отношение на клиентските финансови инструменти или пари;
- възможността депозитарната институция да има право на обезпечение, право на задържане или на прихващане върху клиентските финансови инструменти или пари, когато това е приложимо.

1.2.1. ФАКТОРИ ПРИ ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОРЪЧКА В НАЙ-ДОБЪР ИНТЕРЕС НА КЛИЕНТА

1.2.1.1 ЦЕНА

Банката оценява механизмите за ценообразуване на местата за изпълнение на поръчки с предмет финансовите инструменти – обект на клиентско нареждане, за да определи кое място е най-благоприятно по отношение на цената.

Цената обикновено зависи от броя на участниците на пазара, от поведението на маркет-мейкърите (ако има такива) и организацията на фондовата борса (референтен пазарен принцип), на която се търгуват съответните финансови инструменти,

1.2.1.2 РАЗХОДИ

За предоставяните инвестиционни услуги Банката може да събира такси и комисиони, определени по основание и размер в Тарифата ѝ.

Всички разходи, свързани с изпълнението на клиентско нареждане, включително, но не само, таксите за мястото на изпълнение на нареждането, такси за клиринг и сетълмент, както и други такси и възнаграждения, платими на Банката и/или трети лица, свързани пряко с изпълнение на нареждането, са отразени в комисионата на Банката, която се събира след изпълнение на клиентското нареждане.

1.2.1.2.1 ДИРЕКТНО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОРЪЧКИ НА ФОНДОВА БОРСА (РЕГУЛИРАН ПАЗАР)

В допълнение към комисионните на Банката, разходите включват разходите направени от трети страни (например фондови борси, водещи брокери/ маркет-мейкъри активни на фондовите

борси- включително разходите за централни съконтрагенти- както и участници свързани със сетълмента на поръчките), както и разходи за достъп до съответния пазар.

1.2.1.2.2 Индиректно изпълнение чрез посредник

Ако Банката няма директен достъп до дадено място за изпълнение на поръчката, тя няма да изпълни сама поръчката на съответното място, а ще използва услугите на посредник. В този случай, разходите за изпълнение включват както тези посочени в т. 1.2.1.2.1, така и тези на посредника.

1.2.1.2.3 Специфични особености на транзакции с фиксирана цена с Банката

За транзакции с Банката на фиксирана цена, обикновено таксите се включват в стойността на финансовите инструменти.

1.2.1.3 Други аспекти свързани с изпълнението на клиентски поръчки

Съобразно регулативните изисквания, Банката е взела под внимание и следните аспекти, свързани с изпълнението на клиентски поръчки:

1.2.1.3.1 СКОРОСТ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Скоростта на изпълнение на даден регулиран пазар или многостранна система за търговия се определя до голяма степен от вида на пазарния модел (т.е. организацията на търговията на съответния пазар, определени в правилата му и приложимото законодателство).

1.2.1.3.2 Вероятност на изпълнение и сетълмент

Вероятността дадена поръчка да бъде изпълнена на даден регулиран пазар или многостранна система за търговия, се определя до голяма степен от ликвидността на финансовите инструменти предмет на клиентско нареждане на съответното място.

Под вероятност за сетълмент, Банката визира риска от проблемен сетълмент при прехвърлянето на финансовите инструменти, което от своя страна може да има негативен ефект върху доставянето или плащането.

1.2.1.3.3 Вид и обем на поръчката

Банката прави разграничение според размера на поръчката, ако той оказва влияние върху избора на място за нейното изпълнение по отношение на цена и разходи.

Също така, Банката взема под внимание дали е възможно да изпълнява даден вид поръчки на определен пазар.

В някои случаи е възможно да бъдат подадени различни видове поръчки на съответното място на изпълнение с предмет едни и същи финансови инструменти (лимитирани и допълнителни видове поръчки (например "всичко или нищо"). Когато подават своята поръчка, Клиентите могат да посочат вида ѝ в договора/нареждането, въпреки че някои видове поръчки могат да представляват изключителен критерий за определени фондови борси.

1.2.2. КРИТЕРИИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ОТНОСИТЕЛНА ЗНАЧИМОСТ НА ФАКТОРИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИЕНТСКА ПОРЪЧКА

1.2.2.1 Класификация на клиентите. Определяне на рисков профил на клиента и извършване на оценка за подходяща услуга

1.2.2.1.1. В съответствие с установените нормативни изисквания, Банката класифицира своите клиенти като непрофесионални, професионални или приемлива насрещна страна. Класификацията на клиентите не оказва влияние върху изпълнението на клиентската поръчка по отношение на мястото на нейното изпълнение.

Банката класифицира всеки свой клиент като прилага следните критерии и правила:

Приемлива насрещна страна са всички клиенти които са:

- а) инвестиционни посредници
- б) кредитни институции
- в) застрахователни компании
- г) колективни инвестиционни схеми
- д) пенсионни фондове
- е) пенсионносигурителни дружества
- ж) правителства
- з) държавни органи, които управляват държавен дълг
- и) централни банки и международни институции

Професионални клиенти са:

- а) лица, които търгуват по занятие за собствена сметка със стоки или деривативни финансови инструменти върху стоки;
- б) юридически лица, които предоставят инвестиционни услуги или извършват инвестиционни дейности, които се изразяват единствено в търгуване за собствена сметка на пазарите на финансови фючърси или опции или други деривативни финансови инструменти на паричния пазар единствено с цел хеджиране на позиции на пазарите на деривативни финансови инструменти, или които търгуват за сметка на други участници на тези пазари, или определят цени за тях и които са гарантирани от клирингови членове на същите пазари, когато отговорността за изпълнението на договорите, сключени от такива лица, се поема от клирингови членове на същите пазари;
- в) други институционални инвеститори.
- г) Големи предприятия, които отговарят поне на две от следните условия:
  - балансово число – най-малко левовата равностойност на 20 000 000 евро;
  - чист оборот – най-малко левовата равностойност на 40 000 000 евро;
  - собствени средства – най-малко левовата равностойност на 2 000 000 евро.
- д) Национални и регионални органи на държавната власт, държавни органи, които участват в управлението на държавния дълг, централни банки, международни и наднационални институции, като Световната банка, Международният валутен фонд, Европейската централна банка, Европейската инвестиционна банка и други подобни международни организации.
- е) Други институционални инвеститори, чиято основна дейност е инвестиране във финансови инструменти, включително лица, които извършват секюритизация на активи или други финансови транзакции.
- ж) Непрофесионален клиент от страна на УниКредит Булбанк АД той да поиска промяна на категорията в клас професионален. Това е възможно, ако той отговаря на поне два от посочените по-долу критерии:
  - през последната година лицето е сключвало средно за тримесечие по 10 сделки със значителен обем на съответен пазар;
  - стойността на инвестиционния портфейл на лицето, който включва финансови инструменти и парични депозити, е повече от левовата равностойност на 500 000 евро;
  - лицето работи или е работило във финансовия сектор не по-малко от една година на длъжност, която изисква познания относно съответните сделки или услуги.

Всички клиенти, които не отговарят на изискванията за професионален клиент, съответно приемлива насрещна страна, се класифицират от Банката като непрофесионални.

Банката осигурява възможност на своите Клиенти, по тяхно искане и при наличие и спазване на законовите предпоставки и изисквания за това, да променят класа, определен и по правилата на тази Политика, като по този начин ще се ползват със съответното ниво на защита, определено за този клас.

Най-висока защита на инвестиционните права и интереси и имущество на клиент се осигурява на непрофесионалните клиенти, последван от професионалните клиенти и приемливите насрещни страни.

1.2.2.1.2. При предоставяне на инвестиционни услуги Банката определя рисковия профил на всеки свой клиент на основата на предоставената от него информация за инвестиционните му цели (включително информация за периода от време, в който клиентът желае да държи инвестицията, неговите предпочитания по отношение на поетия риск, рисковия му профил и целите на инвестицията), финансово състояние (включително, по преценка на Банката, информация за източниците и размера на постоянните приходи, активите, включително ликвидни активи, инвестиции и недвижима собственост, както и редовни финансови задължения), опит и готовност да рискува. Посочената информация е необходима на Банката за установяването на съществените факти относно клиента и дава разумни основания на последната да счита, отчитайки същността и обхвата на предлаганата услуга, че сделката, която ще бъде препоръчана или ще бъде сключена отговаря на следните критерии:

1. отговаря на инвестиционните цели на клиента;
2. клиентът има финансовата възможност да понесе всички свързани инвестиционни рискове, съвместими с неговите инвестиционни цели;
3. клиентът има необходимия опит и познания, за да разбере рисковете, свързани със сделката или с управлението на неговия портфейл.

Банката приема, че по отношение на продуктите, сделките и услугите, предлагани на професионален клиент, последният притежава необходимия опит и познания за да разбере рисковете, свързани със сделката или с управлението на неговия портфейл и има финансовата възможност да понесе всички свързани инвестиционни рискове, съвместими с неговите инвестиционни цели.

Когато при предоставяне на инвестиционна консултация или управление на портфейл Банката не е събрала изискуемата информация и/или клиентът е отказал да предостави изцяло или частично исканата информация, Банката няма право да препоръчва инвестиционни услуги или финансови инструменти на клиента.

Банката изрично уведомява клиента си в случаите, когато наредените от него сделки с финансови инструменти не отговарят на определения му рисков профил. Банката изпълнява такива нареждания, при предпоставката че клиентът изрично писмено заяви, че е запознат с обстоятелството, че наредената от него сделка не отговаря на определения му рисков профил и въпреки това желае нейното сключване.

1.2.2.2 Класове на финансовите инструменти

Класовете финансови инструменти (финансови инструменти със сходна структура) са зададени нормативно в чл.3 от Закона за пазарите на финансови инструменти. Финансовите инструменти, включени в един клас се третират еднакво в контекста на настоящата Политика.

1.2.2.3 Място на изпълнение на клиентски нареждания

В съответствие с настоящата политика Банката разграничава нерегулиран пазар (извънборсов пазар - OTC) и регулиран пазар. Регулираните пазарите, които банката покрива и на които изпълнява клиентските поръчки (нареждания) са приложение към настоящата политика и са неразделна част от нея. Приложенията с пазарите които банката е избрала и заложила в политиката се преразглеждат регулярно (веднъж годишно) или при необходимост.

Място на изпълнение на клиентско нареждане е регулиран пазар, многостранна система за търговия, нерегулиран пазар на финансови инструменти, систематичен участник или маркет мейкър или други организации, чрез които се извършват такива сделки, както и подобни публични или частно правни институции извън Република България, при което се прилага законът на чужда държава или правилата на чуждестранна институция.

При подготвянето на настоящата Политиката, Банката е взела под внимание и е направила оценка предимно на организирания пазари, многостранни системи за търговия и търговията на гише.

При избирането на място за изпълнение на индивидуална поръчка, Банката взима под внимание тези места, на които съответните финансови инструменти предмет на поръчката се търгуват в значителни обеми, дали Банката има директен достъп до тези пазари или трябва да използва услугите на посредник. Банката използва посредници, в случаи в които няма директен достъп до определен пазар. Банката си сътрудничи с различни посредници, на основата на сключени с тях договори, като за да осигури условия за изпълнение, които да са в най-добър интерес за клиентите, Банката на регулярна основа ще извършва преглед на избраните към дадения момент посредници.

Неразделна част от тази Политика е [Приложение 1](#) - Списък на места за изпълнение на клиентски поръчки за сделки с финансови инструменти (регулирани пазари), до които Банката има достъп и използва при своята дейност като инвестиционен посредник („Списък“) и които осигуряват най-добро изпълнение на клиентски нареждания. При всяка промяна в този Списък (включване, или изключване на място за изпълнение) приложението ще бъде надлежно актуализирано от страна на Банката. Банката извършва периодичен преглед на Списъка поне веднъж годишно. Актуален Списък към всеки един момент може да бъде намерен на интернет страницата на УниКредит Булбанк АД.

Ако клиентът желае поръчката да бъде изпълнена на място, различно от посочените в [Приложение 1](#), от клиента се изисква да посочи в нареждането изрично съответното място на което да бъде изпълнена поръчката.

1.3 ЧАСОВЕ ЗА ТЪРГОВИЯ

Поръчки, получени извън нормалните часове за търговия на Банката, или на съответното място за изпълнение, се изпълняват при възобновяване на търговията.

1.4 РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АКЦИИТЕ

При акции предмет на първично публично предлагане и/или увеличение на капитала (без да се издават правата за записване), разпределението на заявените за записване акции се извършва от емитента в сътрудничество с лице, организиращо пласирането на емисията (водещия менаджер) или институциите представени в консорциума (когато лицата, организиращи пласирането на емисията са повече от едно).

Обичайната пазарна практика предполага разпределението на акциите да се извърши между инвеститорите съобразно техния клас.

2. ВИДОВЕ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИЕНТСКИ НАРЕЖДАНЯ С ПРЕДМЕТ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Банката сключва сделки за своя или чужда сметка и по указаните начини със следните класове финансови инструменти:

2.1 АКЦИИ И ДРУГИ ЦЕННИ КНИЖА, ЕКВИВАЛЕНТНИ НА АКЦИИТЕ, КАКТО И ДЕПОЗИТАРНИ РАЗПИСКИ ЗА АКЦИИ

Български акции се търгуват на Българска Фондова Борса – София, като местен пазар, предполагащ добра цена и по-ниски разходи, свързани с изпълнението на поръчката.

Всички поръчки за акции и други местни ценни книжа, обявени на Българска Фондова Борса – София се изпълняват съобразно официалните часове за търговия на борсата.

При ценни книжа, попадащи под този клас активи, банката обръща особено голямо внимание на фактори като вероятност за изпълнение. Детайли могат да бъдат предоставят на клиентите при поискване.

Банката не гарантира, че приета поръчка ще бъде изпълнена на избраното място на търговия през същия работен ден. Поръчки, които не са изпълнена на същия работен ден, ще останат на

мястото за изпълнение, освен ако клиентът не е уточнил давността на поръчката (например в случай на едnodневни поръчки) или видът на поръчката налага нейното анулиране.

2.2. Чуждестранни акции и други ценни книжа

Отчитайки факта че местният пазар предлага обикновено по-високата ликвидност и респективно по-добра цена, както и че разликите в цените се усещат до голяма степен в случаите на поръчки с големи обеми, свързаните разходи обикновено правят по-ефективно:

а) Изпълнението на сделки с предмет чуждестранни ценни книжа, които могат да са обявени за търговия и в България, на Българска Фондова Борса – София, когато поръчката е за малки обеми

При всички други случаи на сделки с предмет чуждестранни ценни книжа, извън посочените в т.2.2., б. „а”, а именно поръчки за големи обеми, или необявени на българския пазар чуждестранни ценни книжа, поръчките ще бъдат изпълнявани на съответните пазари, при прилагане на съответния чужд закон и правила на мястото на изпълнение. Допълнителна информация може да бъдат предоставят на клиентите при поискване.

2.3 РЕГИСТРИРАНИ ПРАВА

Този клас активи включва както търгуеми регистрирани права, така и права за обратно изкупуване.

Предвид ограничения срок на регистрация, аспектите, свързани с вероятността и скоростта на изпълнение, получат по-голяма тежест за права регистрирани и депозирани в чужбина.

Поръчки за права регистрирани в страната (при Централен Депозитар АД или друга местна депозитарна институция) се изпълняват на съответния местен регулиран пазар (Българска Фондова Борса – София АД). Поръчките за права регистрирани в чужбина се изпълняват директно чрез транзакция на извън борсов пазар или на мястото в съответната държава, където тези права са регистрирани за търговия, при прилагане на съответния чужд закон и правила на мястото на изпълнение. Подробна информация се предоставя на клиента при поискване.

2.4 ОБЛИГАЦИИ И СХОДНИ ЦЕННИ КНИЖА

Този клас включва ценни книжа с фиксирана лихва и ценни книжа на паричния пазар, както и други ценни книжа сходни с облигациите.

За този клас инструменти банката предлага цени при поискване от клиента. Покупко-продажбата се осъществява при фиксирана цена. В случай че Банката не предложи сделка на фиксирана цена, Банката сключва сделка при комисионни условия на регулиран или извънборсов пазар.

2.4.1 ОБЛИГАЦИИ, ЕМИТИРАНИ НА МЕСТЕН ПАЗАР

Банката изпълнява поръчки за облигации, емитирани от Българското Министерство на Финансите чрез Българската Народна Банка посредством търговия на извън борсовия пазар или по искане на клиента на Българската фондова борса – София АД. При липса на алтернативен пазар този вид ценни книжа се изпълняват като транзакции с фиксирана цена или като комисионни транзакции на извън борсовия пазар.

За всички ценни книжа от този клас активи различни от гореспоменатите, Банката обикновено предлага възможност за тяхното закупуване от или продажба на Банката директно по текущи цени. Закупуването или продажбата след това се осъществява по фиксирана цена, договорена с Банката (известна като транзакция с фиксирана цена). Банката няма задължението да сключва подобни сделки. При сключване на транзакция с фиксирана цена Банката поема ценови ангажимент за съответните ценни книжа, като взема предвид пазарната ситуация и знанието за всички разходи, свързани с изпълнението на транзакцията.

Ако не бъде сключена сделка при фиксирана цена, Банката ще изпълни поръчки за закупуването или продажбата на ценните книжа обявени на местно равнище на Българска Фондова Борса – София АД. За поръчки на ценни книжа, които не са обявени на местно равнище, Банката изисква инструкции от клиента относно мястото на изпълнението.

2.4.2 ОБЛИГАЦИИ В ЧУЖДИ ВАЛУТИ, ЕМИТИРАНИ В ЧУЖБИНА

Търговията с облигации в чужди валути се извършва основно на извън борсов пазар. Поради тази причина, Банката обикновено предлага възможност за покупко-продажба на тези ценни книжа от или на Банката директно по текущи цени. Сделката се осъществява по фиксирани цени, договорени с Банката (познати като транзакции с фиксирана цена). Банката няма задължението да извършва подобни транзакции. При сключване на транзакция с фиксирана цена Банката взема предвид пазарната ситуация и знанието за всички разходи, свързани с изпълнението на транзакцията.

Ако не бъде направена транзакция с фиксирана цена, Банката трябва да получи инструкции от клиента относно мястото на изпълнение. Същото се прилага и когато клиента изисква поръчката да бъде изпълнена като комисионна транзакция на извън борсовия пазар.

2.5 ИНВЕСТИЦИОННИ ЦЕННИ КНИЖА

Акции/Дялове във фондове на местни, публични инвестиционни дружества и чуждестранни инвестиционни фондове, лицензирани за местна търговия могат да бъдат търгувани посредством транзакция на извън борсовия пазар или на Българската фондова борса – София АД, ако са регистрирани за търговия там.

Фондове, търгувани на борсата трябва да отговарят на условията за обикновени акции и сходни ценни книжа (да са равнопоставени и свободно търгуеми).

2.6 СЕРТИФИКАТИ ЗА УЧАСТИЕ

Банката изпълнява всички поръчки за регистрирани на организиран пазар сертификати върху акции и облигации на съответния местен пазар.

В случай че няма пазар с относително висока ликвидност Банката може да реализира извън борсова сделка при фиксирана цена или респ. на комисионен принцип.

2.7 ВАРАНТИ

Поръчките за варанти се изпълняват като комисионни транзакции, ако бъдат търгувани на подходяща фондова борса, съответно ако вариантите не се търгуват на регулиран пазар или се търгуват на извън борсовия пазар, Банката може да предложи транзакции с фиксирана цена. Банката ще изпълни поръчки за закупуване или продажба на варанти, търгувани на българския пазар на съответния местен пазар. Поръчките за покупко-продажба на варанти, които не са обявени на местно равнище се изпълняват на съответната местна борса, където те са регистрирани/депозирани.

2.8 СЕРТИФИКАТИ

Покупко-продажбата на собствени емисии Сертификати (структурирани инвестиционни продукти) на трети лица се извършва по фиксирана цена, договорена с Банката. Банката няма задължение да сключва сделки с такива инструменти. През нормалните часове на търговия, Банката непрекъснато предлага обвързващи цени, като взема предвид пазарната ситуация и има информация за всички разходи, свързани с изпълнението на транзакцията.

За закупуването и продажбата на структурирани инвестиционни продукти от трети страни емитенти, Банката обикновено предлага възможност на Клиента да закупи от и да продаде на Банката пряко по текущи цени. Закупуването или продажбата се осъществява като транзакция с фиксирана цена с Банката. Банката няма задължение да осъществява подобни транзакции.

Ако не бъде направена транзакция с фиксирана цена, Банката ще изпълни заявки за структурирани инвестиционни продукти .листвани на български регулиран пазар се изпълняват съответно на него. Поръчките за закупуване на структурирани инвестиционни продукти, които не са обявени на местно равнище се изпълняват на подходяща местна (чуждестранна) борса. Поръчки за продажбата на подобни ценни книжа се изпълняват на място за търгуване в

държавата, в която са депозирани, което може да бъде различно от местната борса. Подробна информация се предоставя на клиента при поискване.

Ако не бъде определена съответен регулиран пазар (борса), Банката ще приеме поръчката за изпълнение на извън борсов пазар.

Поръчки за записване на структурирани инвестиционни продукти се изпълняват извън фондовата борса с контрагент емитента. Подробна информация се предоставя на клиента при поискване.

2.9 ДЕРИВАТИВИ

Този клас активи включва опции, фючърси, суапове и други деривативни договори, отнасящи се до ценни книжа, валути, лихви или доходи, или други деривативни инструменти, финансови индекси или финансови мерки, които могат да бъдат уредени физически или в брой. В добавка, той включва горепосочените инструменти във връзка със стока, която трябва да бъде уредена в брой или за която една от договарящите се страни може да постанови уреждане в брой, деривативни инструменти за прехвърлянето на кредитен риск и бизнес с финансови маржове. Този клас също така включва всички горепосочени инструменти във връзка с климатични променливи, транспортни разходи, емисионни права, инфлационни проценти и друга официална икономическа статистика, която трябва да бъде уредена в брой или за която една от договарящите се страни може да постанови уреждане в брой, както и всички други деривативни договори във връзка с активи, права, задължения, индекси и измерители, които имат сходни атрибути на други деривативни финансови инструменти, вземайки предвид, например, дали се търгуват на регулиран пазар или на (многостранна система за търговия), независимо дали се осъществява клиринг и сетълмънт чрез признати клирингови центрове или дали подлежат на изискване за марж.

2.9.1 ДЕРИВАТИ, ТЪРГУВАНИ НА БОРСАТА

Наличието на много и различни форми на деривативни инструменти, регулирани по различен начин, банката изисква от клиента изрични инструкции по отношение на мястото на изпълнение за конкретния деривативен договор.

Пазарите, които банката покрива са посочени в Приложение 1 към настоящата Политика, което е неразделна част от нея.

2.9.2. ДЕРИВАТИ, НЕТЪРГУВАНИ НА РЕГУЛИРАН ПАЗАР

За този вид инструменти банката предоставя цени при поискване от клиента, като сделките в тези случаи се третират като сделки при фиксирана цена. Банката няма ангажимент да сключва подобен вид сделки.

3. ОБЕДИНЯВАНЕ НА КЛИЕНТСКИ НАРЕЖДАНЯ

Инвестиционният посредник УниКредит Булбанк изпълнява нареждане на клиент или сделка за собствена сметка, като ги обединява с други клиентски нареждания само когато обединението на нарежданията е технически възможно – една и съща емисия, еднаква цена, вид на поръчката, посока и др. и сделките няма да е във вреда на който и да е от клиентите и ако е разяснил на всеки клиент, чиято поръчка се обединява, че обединяването може да е неизгодно за клиента във връзка с конкретното нареждане.

В случаите, когато инвестиционният посредник обединява нареждане на клиент с едно или повече други клиентски нареждания и така обединените нареждания са изпълнено частично, разпределението се извършва, като банката удовлетворява изцяло или частично клиентските нареждания, спазвайки като приоритет времето на постъпване на нареждането, подлежащо на изпълнение. Различно от посоченото разпределение се допуска само при изричното съгласие на всеки от клиентите, чиито нареждания са били обединени.

При обединение на клиентско нареждане със сделка за собствена сметка, разпределението се извършва по начин, който не е във вреда на клиента. В случаите когато инвестиционният

посредник обединява клиентско нареждане със сделка за собствена сметка и така обединеното нареждане е изпълнено частично, той разпределя сделките за сметка на клиента с предимство. Пропорционално разпределение между себе си и клиента се допуска само ако инвестиционният посредник може обосновано да докаже, че без обединението не би могъл да изпълни нареждането на клиента при такива изгодни за него условия или че въобще не би могъл да го изпълни.

Повторно разпределяне на сделките за собствена сметка не се допуска, когато това е във вреда на клиента.

4. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ КЛАУЗИ

За отделни финансови инструменти, които не могат да бъдат включени в определен клас активи, банката трябва да получи инструкции от клиента относно мястото на изпълнение.

Ако, поради официален празник, търговски събития или технически ограничения към момента на пласиране на поръчката, банката не е в състояние да изпълни поръчката в мястото за търгуване, отговарящо на политиката за изпълнение, поръчката може да се изпълни на друго място, при условие, че бъдат запазени интересите на клиента. Ако местата на изпълнение, избрани от банката като алтернативни не могат да се използват банката трябва да получи допълнителни инструкции от клиента относно мястото на изпълнение.

Ако бъде получена поръчка извън часовете за търгуване на планираното място за изпълнение, поръчката ще бъде пренасочена единствено до планираното място на изпълнение на следващия ден за търгуване. ако клиентът желае поръчката да бъде препратена на същия ден, банката трябва да получи инструкции от клиента за конкретно място на изпълнение. банката няма да смени мястото на изпълнение на поръчката, дори ако не е или не може да бъде изпълнена на избраното място на изпълнение за продължителен период от време.

Преглед на настоящата Политика на изпълнение се прави регулярно, най-малко веднъж годишно. Последната актуална приложима редакция на настоящата Политика е достъпна за клиентите на Банката на уеб страницата й (www.unicreditbulbank.bg).

5. РЕЧНИК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТЕРМИНИ

За целите на настоящата Политика, използваните в нея термини и понятия имат даденото им по-долу значение:

5.1 ЦЕНТРАЛЕН СЪКОНТРАГЕНТ

Централният съконтрагент е юридическо лице, което изпълнява функцията на посредник между продавача и купувача на фондовата борса. В това си качество, Централният съконтрагент действа като купувач за всеки продавач и като продавач за всеки купувач.

5.2 СЕРТИФИКАТ

Сертификатът дава право на инвеститора да участва директно в съответния инструмент. За да придобие правото за участие в съответния финансов инструмент чрез сертификат, инвеститорът заплаща цялата стойност на инструмента, чрез този сертификат. Обикновено тази стойност се калкулира на база коефициент за записване, умножено по цената на сертификата.

Ако стойността на инструмента се покачи, инвеститорът ще получи стойността на въпросния инструмент. Ако стойността на инструмента се понижи, инвеститорът ще получи обратно само своя депозит.

5.3 Клиъринг. СЕТЪЛМЕНТ

Клиринг е взаимно прихващане на насрещните вземания на страните по сделките с ценни книжа.

Сетълмент е изпълнението на задълженията по сделка с ценни книжа за тяхното регистриране по сметка за ценни книжа на приобретателя в депозитарна институция и за тяхното заплащане.

5.4 ДЕРИВАТИВНИ ДОГОВОРИ

Широко-обхвaten термин за финансови инструменти, чиято цена се формира на база цената на други ценни книжа, или финансови продукти (така наречените underlying instruments, или underlyings). Примерни деривативи са опции, фючърси, и суапове.

5.5 ФОНДОВЕ ТЪРГУВАНИ НА БОРСА

Фондове търгувани на борса (познати като индексни акции, индексни фондове търгувани на фондова борса) са инвестиционни фондове, търгувани на фондова борса и обикновено действащи като индексни фондове.

5.6 СИСТЕМАТИЧНИ УЧАСТНИЦИ

Инвестиционни посредници, които на организирана, периодична и систематична основа търгуват за собствена сметка с финансови инструменти, като изпълняват клиентски нареждания извън регулирания пазар или многостранна система за търговия.

5.7 МАРКЕТ-МЕЙКЪРИ

Лица, които присъстват трайно на финансовите пазари с цел търговия за собствена сметка чрез закупуване и продажба на финансови инструменти срещу свои собствени средства по определени от тях цени.

5.8 МЕСТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Местата за изпълнение включват регулирани пазари, многостранни системи за търговия, систематични участници, маркет мейкъри, други институции осигуряващи ликвидност, или други лица, изпълняващи подобни функции в трети страни.

5.9 ФИНАНСОВИ ФЮЧЪРСИ

Финансовите фючърси са договори за бъдеща доставка на акции, ценни книжа с фиксирана лихва, чуждестранен обмен, индекси и благородни метали.

Те се различават от традиционните фючърси по това, че принципно финансовите фючърси не са предназначени за изпълнение на договора. В повечето случаи, до анулиране на договора се достига преди неговия падеж.

5.10 ИНВЕСТИЦИОНЕН ПОСРЕДНИК

Местно или чуждестранно лице, имащо право по националното си законодателство да извършва сделки и дейности по чл.5, ал. (2) и (3) от ЗПФИ

5.11 ЦЕННИ КНИЖА С ФИКСИРАНА ЛИХВА

Ценните книжа с фиксирана лихва са средносрочни или дългосрочни облигации, издадени от публични институции, определени банки, държави и широко мащабни индустриални организации.

Ценните книжа с фиксирана лихва дават право на инвеститорите да получат определен доход и/или евентуално обезщетение.

Ценните книжа с фиксирана лихва могат да са деноминирани в различните видове валута и да имат различни условия за плащане и обезщетение, както и падежиране.

5.12 ФОРУЪРДИ И ФЮЧЪРСИ

Форурдите и фючърсите са деривативни финансови инструменти, търгувани предимно на фондови борси, при които изпълнението на договора, например закупуването и доставката на стоки, валута, ценни книжа и др., се реализира разсрочено на определена дата при предварително зададени условия в деня на покупката на инструмента.

5.13 ФОНДОВЕ

Фондовете са капиталови активи, администрирани от инвестиционни тръстове, или инвестиционни компании и инвестирани в акции, недвижимо имущество и др. Инвеститорите в подобни фондове получават сертификати за активите на фонда. Ако инвестиционният фонд спечели приходи на база покачване цените на фондовата борса, дивиденди, лихви и др., нормалната практика е те да бъдат разпределени между притежателите на гореспоменатите сертификати. В случай на нарастващи фондове, тези средства се реинвестират, което рефлектира в растеж в стойността на акциите на фонда.

5.14 ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ. ПЪРВИЧНО ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ

Публично предлагане на ценни книжа е предоставянето на информация за предлагане на ценни книжа, адресирана до 100 и повече лица или до неопределен кръг лица в каквато и да е форма и чрез каквито и да е средства, съдържаща достатъчно данни за условията на предлагането и предлаганите ценни книжа, така че да могат инвеститорите да вземат решение за записване или закупуване на тези ценни книжа. Предлагането на ценни книжа чрез инвестиционен посредник също се смята за публично предлагане, ако отговаря на условията по изречение първо. Публично предлагане е налице и ако в предлагането на ценните книжа вземе участие лице, което не е инвестиционен посредник или притежател на ценните книжа.

Не е налице публично предлагане, когато ценните книжа се предлагат в случаите на ликвидация, изпълнително производство или производство по несъстоятелност по ред, определен в закон.

Първично публично предлагане е предлагане при условията на публично предлагане на:

1. ценни книжа за записване от техния емитент или упълномощен от него инвестиционен посредник (подписка) или
2. ценни книжа за първоначална продажба от инвестиционен посредник съгласно сключен с техния емитент договор за поемане.

5.15 ДРУЖЕСТВА СЪС СПЕЦИАЛНА ИНВЕСТИЦИОННА ЦЕЛ

Инвестиционните компании са фирми, които набират капитал от инвеститори, с цел неговото инвестиране, обикновено под много разнообразна форма и действащи като фондове на някои пазари.

5.16 Опции

Деривативен финансов инструмент, който изразява правото за закупуване или продажба на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти по предварително фиксирана цена до изтичането на определен срок или на определена дата.

Опцията позволява на купувача възможността да приеме, или откаже дадена договорена оферта по време на периода на падежиране (Американски опции) или на самото падежиране (Европейски опции).

5.17 Акции

Акцията е ценна книга, която удостоверява, че притежателят ѝ (акционер) участва с посочената върху нея номинална стойност в капитала на акционерно дружество. Акции могат да бъдат налични (на материален носител) и безналични (права, регистрирани в съответна депозитарна институция); акциите могат да бъдат поименни или на приносител; акциите могат да бъдат обикновени или привилегирани (носят допълнителни права спрямо тези, инкорпорирани в обикновените акции). Акции материалнизирано определени имуществени и неимуществени права на своите притежатели в качеството им на акционери, например право на дивидент, на ликвидационен дял, право на глас в общото събрание на дружеството, както и други права, определени в закон или в устава на акционерното дружество.

5.18 ИНДЕКСИ НА АКЦИИ

Индексите на акциите отразяват ценовото движение на частта от фондовия пазар, която индексът покрива.

Индексите се изчисляват при зададен механизъм (като тегло на отделните акции, включени в индекса, пазарна капитализация и др.)

5.19 ПРАВА ЗА ЗАПИСВАНЕ

Права за записване са търгуеми ценни книжа, които се издават от емитент при увеличение на капитала на публично дружество на неговите акционери към фиксирана дата, определена съобразно приложимото законодателство. Правата за записване дават основание на акционерите по смисъла на предходното изречение да участват в увеличението на капитала, като записват акции при зададена емисионна стойност.

5.20 СУАПОВЕ

При суаповете, две страни по даден договор правят суап на своите условия на финансиране и печелят от ценовите преимущества на съответните други страни. Суап транзакциите се използват предимно под формата на валутен суапове и лихвени суапове. Лихвеният суап представлява суап на дадена сума плюс получената се сума от лихвите в една валута спрямо сумата от лихвите в друга валута. Суапът може да е благоприятен и за двата страни при следните условия:

- Две компании в различни страни имат еднакви финансови интереси по отношения на обем, падежиране и основа за лихвена калкулация, но различни валутни нужди. Поради своето местоположение всяка от двете компании може да получи пари на заем при по-добри условия на местния пазар в сравнение с другата компания. В подобен случай, валутния суап може да бъде извършен по следния начин: българска и американска компания влизат в дългове на местните си пазари; прави се суап на заетите пари по спот курс.

5.22 ВАРАНТИ

Варантът е ценна книга, която материализира правото за закупуване на определен брой ценни книжа при фиксирана цена в определен период от време. Варантът може да бъде издаден заедно с облигация, като варантна облигация, но се търгува самостоятелно и отделно от облигацията на фондовата борса.

5.23. ИНВЕСТИЦИОННА КОНСУЛТАЦИЯ

Предоставяне на лична препоръка на клиент по негово искане или по инициатива на инвестиционния посредник във връзка с една или повече сделки, свързани с финансови инструменти. Препоръката е лична, ако се предоставя на лице в качеството му на инвеститор или потенциален инвеститор, съответно на агент на инвеститор или потенциален инвеститор. Препоръката не е лична, когато се предоставя изключително чрез дистрибуторски канали по смисъла на Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти или на обществеността.

Личната препоръка трябва да бъде подходяща за лицето, на което се предоставя, или да бъде изготвена при отчитане на обстоятелствата, имащи отношение към знанията, уменията и опита на лицето в областта на инвестирането във финансови инструменти. Личната препоръка представлява препоръка за предприемане на едно от следните действия:

- а) покупка, продажба, записване, замяна, обратно изкупуване, държане или поемане на определени финансови инструменти;
- б) да се упражни или да не се упражни право по определени финансови инструменти за покупка, продажба, записване, замяна или обратното им изкупуване.

5.24 УПРАВЛЕНИЕ НА ПОРТФЕЙЛИ

Управление на инвестиционни портфейли, по възлагане от клиенти, което се извършва по преценка на инвестиционния посредник за всеки отделен клиент и инвестиционните портфейли, които включват един или повече финансови инструменти.

5.25 ДОГОВОРИ ЗА РАЗЛИКИ

Деривативен финансов инструмент, който изразява правото за получаване, съответно задължението за заплащане, на разликата между пазарната стойност на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти и предварително фиксираната им в договора цена.

СПИСЪК НА ПРИЛОЖЕНИЯТА:

Приложение 1- [Списък на местата за изпълнение на клиентски нареждания за сделки с финансови инструменти](#)

Приложение 2- [Рискова категоризация на инвестиционните продукти](#)